

Asia: VN/4728/2025

## **Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Lausunnon keskeinen sisältö.**

AEL-Amiedu Oy pitää asetusta ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista oikeansuuntaisena ja tarkoituksenmukaisina ottaen huomioon hallituksen määrittämät tavoitteet.

Tässä vaiheessa ennen rahoitusasetuksen voimaantuloa AEL-Amiedu Oy katsoo, että rahoitusta koskeva päätöksentekoprosessi on muuttumassa sujuvammaksi, mutta koulutuksen järjestäjän kannalta tavoite paremmasta talouden suunnittelusta ei konkretisoidu. Koulutuksen järjestäjä ei pysty suunnittelemaan toteutumiin perustuvaa tulevaa vuotta luotettavasti ja ennakoivasti, koska käytössä ei ole vielä reaaliaikaisempia toteumatietoja. Muutosten tosiasiallisia vaikutuksia on haastavaa ennakoida ja arvioida, koska rahoituspäätökset ovat osin AEL-Amiedun Oy:n omasta koulutustoiminnasta riippumattomia sekä suhteellisia muista koulutuksen järjestäjistä.

#### **Lausuntonne koskien asetuksen 1 §:ää (opiskelijavuoteen kuuluvat päivät)**

AEL-Amiedu Oy puoltaa ehdotusta.

#### **Lausuntonne koskien asetuksen 2 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien laskenta)**

AEL-Amiedu Oy puoltaa ehdotusta.

#### **Lausuntonne koskien asetuksen 3 §:ää (lähtötason painokertoimet)**

Lähtötason perusasteen jälkeiseen koulutukseen perustuvissa painokertoimissa ”ryhmän 2:n” painokerroin on 0,5 opiskelijalle, joka on ennen ammatillisen koulutuksen aloittamista suorittanut muun tutkinnon kuin korkeakoulututkinnon. AEL-Amiedu Oy korostaa, että työllisissä on suuri joukko henkilöitä, jotka ovat aikanaan suorittaneet ammatillisen tutkinnon, mutta eivät ole päivittäneet osaamistaan tai ovat siirtyneet ammattialalle, josta heillä ei ole tutkintoa. Tutkinnon osan, osien tai tutkinnon suorittaminen tukee kohderyhmän työssä jaksamista, jatkuvaa oppimista sekä työelämän muutoksessa tarvittavan osaamisen kehittämistarvetta. Lisäksi heidän kohdallaan on perusteltua korostaa oppimisen tuen tarpeiden erityistä huomioimista.

Asetuksen mukaan pohjakoulutustieto saadaan Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä. On kuitenkin muistettava, että tietovaranto muodostuu vuodesta 2017 lähtien tallennetuista ammatillisten tutkintojen suoritustiedoista.

Näiden perusteluilla AEL-Amiedu Oy esittää, että vanhemmat kuin 2017 suoritettut ammatilliset tutkinnot sijoitettaisiin asetuksen painokertoimissa ”ryhmään 3”, jossa painokerroin on 1,5 (ei pohjakoulutusta).

AEL-Amiedu Oy nostaa esille huolensa ilman aiempia arvosanatietoja opintojaan aloittava maksuttomaan koulutukseen oikeutetun opiskelijan lähtötasokertoimen 1,0 riittämättömyydestä ottaen huomioon valtaosan maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden oppimisvalmiudet. He tarvitsevat oppimisen tuen palveluita yhä kasvamassa määrin. AEL-Amiedu Oy esittää, että arvosanatietojen puuttuessa lähtötasokerroin olisi 2,0, joka vastaisi ilman pohjakoulutusta tutkintoon valmentavaan koulutukseen (TUVA) sijoittuvien opiskelijoiden lähtötasokerrointa.

#### **Lausuntonne koskien asetuksen 4 §:ää (kustannusryhmä- ja muut painokertoimet) ja liitettä**

AEL-Amiedu Oy puoltaa ehdotusta ja pitää myönteisenä asetukseen tullutta muutosta, jossa työvoimakoulutuksena järjestetyissä ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa opiskelijamaksuja ei voida periä, ja tällaisen koulutuksen painokerroin sama kuin perustutkinnoissa eli 1.

#### **Lausuntonne koskien asetuksen 5 §:ää (korotuskertoimet)**

AEL-Amiedu Oy puoltaa ehdotusta.

#### **Lausuntonne koskien asetuksen 6 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)**

AEL-Amiedu Oy toteaa, että ehdotus on oppivelvollisten osalta kannatettava, mutta ei-oppivelvollisten kohdalla valtionosuusrahoituksen rajoittaminen järjestämisluvan mukaiseen enimmäismäärään ei täysin tue joustavuutta ja koulutustarjonnan kysyntälähtöisyyttä, jota tarvitaan työelämän muutoksesta johtuvien osaamisen kehittämistarpeisiin vastaamiseksi.

#### **Lausuntonne koskien asetuksen 7 §:ää (suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)**

AEL-Amiedu Oy puoltaa ehdotusta ja pitää erinomaisena muutoksena, ettei tutkinnon osien ja tutkintojen suoritteita painoteta kustannusryhmäkertoimilla.

#### **Lausuntonne koskien asetuksen 8 §:ää (työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)**

AEL-Amiedu Oy toteaa, että työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen osuuden kasvattaminen valtionosuuden rahoituksen kokonaisuuden muodostumisessa on ymmärrettävä muutossuunta. Rahoituksella vaikutetaan ammatillisen koulutuksen tuloksellisuuden varmistamiseen. Vaikka

työllistyminen ja siirtyminen jatko-opintoihin siirtyminen osoittavat ammatillisen koulutuksen vaikuttavuutta, ammatillinen koulutus ei ole täysin suoraviivainen tuotantoprosessi, koska loistavatkaan osaajat eivät aina työllisty tai pääse jatko-opintoihin koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä.

Asetusehdotuksessa rahoitus määräytyy työllistymisestä, jos henkilö on ollut koulutuksen aloittamista edeltävän vuoden lopussa työtön ja työllistynyt koulutuksen suorittamista seuraavan lukuvuoden aikana vähintään 2 kk ajalle. Ongelmaksi ennakoitavuuden kannalta muodostuu työttömäksi katsominen edeltävän vuoden lopussa. Rahoituksen määräytymisen kannalta olisi toivottavaa, että henkilön status työtön / työllinen määrittyisi koulutuksen aloittamisen hetkellä. Koulutuksen järjestäjät tarvitsevat reaaliaikaisen tiedon etenkin, kun pyrkimyksenä on vahvistaa ammatillisen koulutuksen vaikuttavuutta.

AEL-Amiedu Oy esittää otettavaksi paremmin huomioon työllistymisen tai jatko-opintoihin siirtymisen tuloksellisuuden määrittämisessä henkilöt, joilla ei ole aiempaa ammatillista tutkintoa. Heidän kohdallaan koulutustason nostaminen esitettyyn valtakunnalliseen tavoitetasoon peilaten on erityisen merkittävä yhteiskunnallinen teko, jota kannattaisi tukea määrittämällä heidän kohdallaan painokertoimeksi joko 0,5 tai jopa 1 riippumatta siitä, onko henkilö lähtötasoltaan ollut työllinen tai työtön.

#### **Lausuntonne koskien asetuksen 2 lukua (opiskelijapalaute)**

AEL-Amiedu Oy puoltaa ehdotusta.

#### **Lausuntonne koskien asetuksen 3 lukua (työelämäpalaute)**

AEL-Amiedu Oy puoltaa ehdotusta.

Kyllönen Jouni  
AEL-Amiedu Oy / Taitotalo